

*„A falak ereje nem a kőben van,
hanem a védők lelkében”*

Nagykaposi Magyar Közösségi Ház

Nagykapos a szlovák–magyar nyelvhatáron fekvő, mindmáig magyar többségű város a kelet-felvidéki Ung-vidéken, az ukrán határ közelében. Itt működik 2003 decembere óta a Magyar Közösségi Ház helyi és regionális közművelődési feladatokat ellátó intézményként. Létrejöttének előzménye egy nemzetépítő szándék volt az 1998–2002-ben működő kormány részéről, hogy létrehozza az anyaország határain túl a Magyar Házak rendszerét. Ehhez társult a Nagykapos és Vidéke Társulás, mely a mai napig a nagykaposi Magyar Közösségi Ház fenntartója és működtetője.

Nagykapostól 6 km-re fekszik Dobóruszka, a hős egri várkapitány, Dobó István szülőhelye, aki örök álmát is e település templomában alusza, így nem csoda, hogy a Nagykaposi Magyar Ház ars poetikáját is éppen Dobó István esküjének szállóigévé vált sora határozza meg, hisz az intézmény létrejötte és működése a mai napig egy nagyon erős civil összefogásnak köszönhető.

Közel két évtizedes működése alatt sok mindent megtanultunk a civil életről, közösségi tevékenysé-

gekről, kultúraszervezésről, a háttérben végzett láthatatlan munkáról. Megtanultunk több lábon állni, kapcsolatokat kiépíteni: szlovákiai, anyaországi, illetve európai uniós pályázatok révén fennmaradni és dolgozni. Megtanultuk, hogy folyamatosan tenni kell, megújulni, a kultúrát és magyarságunkat aktívan megélni. Éppen ezért tevékenységeinkkel régióink teljes magyarságát célozzuk meg. Ennek érdekében más hazai, anyaországbeli és határon túli szervezetekkel is együtt dolgozunk: kiemelten a beiratkozási programok, babakö-

szöntők és óvodai pályázatok kapcsán a Rákóczi Szövetséggel, kulturális rendezvények terén a Csemadokkal, Kárpát-medencei jelenlétünket pedig elsősorban a PannonForrás Hálózat biztosítja.

Kultúra és közművelődés a nagykaposi Magyar Közösségi Házban

A közösségi ház kapcsán a helyiek elsődleges célja mindig is az volt, hogy ne egy üresen álló, csupán múzeumi feladatokat ellátó

A Magyar Közösségi Ház munkatársai Balczó András olimpikonnal

Óvodások műsora az intézmény udvarán

épület legyen, hanem egy élő intézmény, ami valóban háza, szellemi bölcsője és egyben otthona tud lenni a régió magyarságának. A ház székhelyet biztosít több civil szervezet számára, termeivel segíti a kulturális csoportokat – énekkarok, néptáncsoport, cserkészek számára biztosít gyakorlási és fellépési lehetőségeket. Működésének egyik meghatározó eleme a közösségi élet, mely ötvözi a magyar kultúrát a szabadidő tartalmas kihasználásával. Valamennyi korosztály számára próbálunk hasznos és érdekes programokat kínálni. A legkisebbek számára intézményünkben baba-mama klub működik, ahol a Cseperedő Program keretében Ringató foglalkozásoknak, ba-

baszínházaknak biztosítunk teret. A kicsit nagyobbak számára versenyek és hangszeres, illetve kézműves foglalkozások valósulnak meg. Legújabb gyermekcsalogatónk a Magyar Házacska nevet viselő faragott gyermekműhely, ahol a gyerekek játszhatnak és megtanulhatják az ősi mesterségnek minden csínját-bínját.

Az alapiskolás korosztály számára 2014 óta vasárnapi iskolát, 2019 óta cserkészfoglalkozásokat biztosítunk. Régiókn magyar iskolásai lelkes résztvevői a cserkészéletnek, és szorgalmasan bekapcsolódnak valamennyi rendezvényünkbe. A Vasárnapi Iskola Programunk a szlovák–magyar nyelvhatáron élő alapiskolás gy-

reket célozza meg, akik idejük nagy részét szlovák nyelvi közegben töltik. A foglalkozásokon játékos formában megismerkednek a magyar kultúra, irodalom, történelem legfontosabb tényeivel, erősítik magyar nyelvtudásukat és magyar gyökereiket.

A Magyar Közösségi Ház épületében működik a Mécs László Könyvtár mint az Ung-vidékhez kapcsolódó kiadványok gyűjtő- és kutatóhelye. A múzeumok és kiállítások iránt érdeklődőket az Erdélyi János Emlékmúzeum és egy '56-os emlékszoba várja intézményünkben. Ez az emlékszobánk egyedülálló a Felvidéken, tájékoztat és emlékeztet a 65 évvel ezelőtti eseményekre. Modern látványelemeivel elsősorban a fiatalokat szólítja meg. Kivetítő, szelfipont, füstgép, üzennőfal mutatja be a közös magyar múlt egy-egy szeletét.

A Magyar Közösségi Házban egy nyertes európai uniós projektnek köszönhetően az épület alagsorában szövőműhelyt, a tetőtérben pedig tanszállót alakítottunk ki. Szövőműhelyünkben kezdetben rongyszőnyegszövő-képzés keretében szövőkereteken sajátíthatták el az alapokat az érdeklődők, majd később szövőkör formájában működött tovább a foglalkozás.

2017-ben kialakítottunk a közösségi ház udvarán egy vásárudvart, ahol Ung-vidéki és bodroghközi termelők népszerűsíthetik és értékesíthetik portékáikat. Mivel egyre nagyobb figyelmet kapnak a kézműves, kézzel készített termékek, és csaknem minden régió számba veszi a maga regionális értéktárát, úgy gondoltuk, hogy a háztáji piac lehetne ezeknek a régióban fellelhető termékeknek a gyűjtőhelye. A vásárudvart különlegessége azon túl, hogy a helyi termelőket és fogyasztókat szólítja meg, a külső megjelenése. A Magyar Közösségi Ház szellemiségéhez igazodva egy kis műveltséget is visz a pusztá adok-veszek kapcsolatba. A fából

Cserkészszavató

'56-os emlékszoba, Büszkeségpont a Magyar Közösségi Házban

Elkészült a vásáruddvar – az első piacnap

A Magyar Közösségi Ház munkatársai Áder János köztársasági elnök úrral és feleségével 2018-ban, Herczegh Géza szoboravató ünnepségén

készült 16 elárusítóhely magyar királyok, illetve fejedelmek nevét viseli a hozzájuk kapcsolódó évszámokkal. Így az arra járók akaratlanul is bepillantást kapnak a magyar történelem egy kis szelvébe. Az intézmény falai között rendkívül sokoldalú munka folyik. Elsődleges feladatunk a közművelődés megszervezése, Ung-vidék szellemi, kulturális és gazdasági felemelkedésének a szolgálata, illetve a magyar identitás erősítése a régióban. Fontosnak tartjuk a magyar hagyományok ápolását, a magyar önazonosságot erősítő rendezvények szervezését, segíteni az Ung-vidéken élőket magyarságuk vállalásában és megélésében. Rendezvényeink között vannak nemzeti ünnepeinkről való megemlékezések, szakmai előadások, író-olvasó, kórus- és diáktalálkozók, könyvbemutatók, filmvetítések, művészeti kiállítások, népi mesterségek napja, történelmi, irodalmi és szavalóversenyek, könyvkiadások, konferenciák, tanfolyamok, Mécs László és Erdélyi János Emléknapiak. A nagykaposi Magyar Közösségi Ház a következő honlapon érhető el: www.nvt-magyarhaz.eu.

GABRI RUDOLF közvetlenül a rendszerváltás után egy pár rendszer-váltó barátjával hozta létre a Nagykapos és Vidéke Társulást, majd 2003-ban megalapítja és máig működteti a végvárnak számító felvidéki Ung-vidéken a nagykaposi Magyar Közösségi Házat. 2013-ban az intézmény létrehozásának 10 éves évfordulóján Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetésben részesül. 2018-tól elnöke a Rákóczi Szövetség által létrehozott, nemzetileg kiemelt intézménynek nyilvánított 25 civil szervezetet tömörítő felvidéki Rákóczi Hálózatnak, egyben tagja a Rákóczi Szövetség Felügyelő Bizottságának.